

*Załącznik nr 1
do Informacji dotyczącej
adekwatności kapitałowej i
podlegającej ujawnieniu zgodnie z
„Polityką informacyjną Banku
Spółdzielczego w Reszlu” według
stanu na dzień 31.12.2025 r.*

Informacja o celach i strategiach w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka

Informacje o zasadach zarządzania ryzykiem w Banku

1. Ogólna struktura zarządzania ryzykiem w Banku

Do podstawowych zadań poszczególnych podmiotów systemu zarządzania ryzykiem należy:

- 1) **Rada Nadzorcza Banku** – dokonuje okresowej oceny realizacji przez Zarząd założeń Strategii w odniesieniu do zasad zarządzania ryzykiem oraz alokacji kapitału na pokrycie istotnych rodzajów ryzyka w Banku. Okresowo otrzymuje syntetyczną informację na temat skali i rodzajów ryzyka, na które narażony jest Bank, prawdopodobieństwa ich występowania, skutków i metod zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad kontrolą systemu zarządzania ryzykiem oraz ocenia jej adekwatność i skuteczność. Rada Banku zatwierdza w Strategii działania oraz w planie finansowo-gospodarczym ogólny poziom (profil) ryzyka Banku (apetyt na ryzyko).
- 2) **Zarząd Banku** – odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii oraz polityk zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem, a jeśli to konieczne – dokonuje weryfikacji w celu usprawnienia tego systemu.
- 3) **Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem istotnym** – odpowiada za dostarczanie Radzie Nadzorczej i Zarządowi rzetelnych sprawozdań w zakresie zarządzania ryzykiem istotnym. W Banku funkcję ww. Członka Zarządu pełni Prezes Zarządu.

W ramach nadzoru nad zarządzaniem ryzykiem istotnym na drugim poziomie nadzoruje działalność:

- 1) Zespołu Analityków Kredytowych,
 - 2) Komórki ds. zgodności,
 - 3) Zespołu Zarządzania Ryzykiem i Analiz,
 - 4) Zespołu Monitoringu Ekspozycji Kredytowych,
 - 5) Komitetu Zarządzania Ryzykiem.
- 4) **Komitet Audytu** – wspiera działania Rady Nadzorczej Banku poprzez przedstawianie Radzie Nadzorczej Banku uzgodnionego stanowiska, ocen lub rekomendacji, pozwalających na podjęcie stosownych decyzji w obszarach sprawozdawczości finansowej, systemu kontroli i systemu zarządzania ryzykiem. Komitet Audytu współpracuje ze Spółdzielnią Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS w zakresie wykonywania przez Spółdzielnię audytu wewnętrznego Banku. Komitet współpracuje z Zarządem Banku, pracownikami Banku, doradcami zewnętrznymi i biegłymi rewidentami, w celu wypracowania własnego stanowiska, natomiast nie sprawuje bezpośredniej kontroli i nie zastępuje Rady Nadzorczej Banku w wykonywaniu jej czynności statutowych.
- 5) **Komitet Zarządzania Ryzykiem** inicjuje i koordynuje działania w zakresie identyfikacji, pomiaru, limitowania, monitorowania i raportowania ryzyka oraz opiniuje regulacje wewnętrzne Banku pod kątem poszczególnych rodzajów ryzyka. Opiniuje podejmowanie działań, zmierzających do utrzymania ryzyka na akceptowalnym poziomie. Szczegółowe zadania Komitetu określa regulamin jego działania.
- 6) **Główny Księgowy/Zespół Rachunkowości** uczestniczy w procesie ustalania wyniku finansowego, monitoruje bezpieczeństwo finansowe i operacyjne, odpowiada za prawidłowość i zgodność z postanowieniami regulacji wewnętrznych i przepisów prawa przeprowadzanych i ewidencjonowanych w systemie finansowo-księgowym operacji bankowych, odpowiada za poprawność i bezpieczeństwo zawieranych transakcji oraz zapewnia maksymalizację dochodów z przeprowadzanych transakcji.
- 7) **Komórka ds. zgodności** – opracowuje wewnętrzne regulacje w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności, monitoruje ryzyko braku zgodności poprzez prowadzenie

działań wyjaśniających oraz testy zgodności, sporządza raporty w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu i Rady Nadzorczej, odpowiada za spójność regulacji wewnętrznych Banku. Komórka stanowi element drugiej linii obrony.

- 8) **Wydział Ryzyk** – wyodrębniona w Centrali Banku, w pionie Prezesa Zarządu, jednostka organizacyjna, w ramach której funkcjonują komórki drugiej linii obrony – Zespół Analityków Kredytowych, Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych oraz Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz. Za organizację pracy jednostki oraz koordynację zadań podległych komórek odpowiada Naczelnik Wydziału.
- 9) **Zespół Analityków Kredytowych** dokonuje oceny procesów gospodarczych oraz sytuacji ekonomiczno-finansowej i oceny zdolności kredytowej Kredytobiorców; weryfikuje dokumentację kredytową pod kątem kompletności, poprawności, wiarygodności oraz ocenia adekwatność zabezpieczeń. Komórka stanowi element drugiej linii obrony.
- 10) **Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych** dokonuje monitoringu kredytów oraz analiz sytuacji finansowej klientów i ocen ich zdolności kredytowej w okresie trwania umowy. Komórka stanowi element drugiej linii obrony.
- 11) **Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz** monitoruje realizację wyznaczonych celów i zadań strategicznych, procesów tworzenia planu finansowo-gospodarczego oraz przedstawia i monitoruje pozycję Banku w zakresie bezpieczeństwa finansowego i operacyjnego. Podstawowe zadania Zespołu to gromadzenie, przetwarzanie, pomiar i raportowanie odpowiednim organom, komórkom i komitetom Banku, informacji dotyczących podejmowanego przez Bank ryzyka oraz opracowywanie regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem. Stanowi element zarządzania ryzykiem na drugiej linii obrony.
- 12) **Zespół Informatyczno-Telekomunikacyjny** współpracuje z Zespołem Zarządzania Ryzykiem i Analiz w procesie analizy zagrożeń podatności i skutków wystąpienia zagrożeń, w tym monitorowanie zagrożeń na jakie narażone są zasoby informatyczne. Komórka stanowi element pierwszej linii obrony.

- 13) **Audyt wewnętrzny** /pracownik Spółdzielni upoważniony do przeprowadzania audytu wewnętrznego w Banku na mocy Umowy Systemu Ochrony Zrzeszenia BPS – ma za zadanie kontrolę i ocenę skuteczności działania systemu zarządzania ryzykiem oraz dokonywanie regularnych przeglądów prawidłowości przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem, obowiązujących w Banku. Audyt dostarcza obiektywnej oceny adekwatności i skuteczności funkcjonującego systemu zarządzania oraz zgodności przeprowadzanych operacji bankowych z wewnętrznymi regulacjami Banku. Zadania audytu wewnętrznego Bank powierza na podstawie umowy ochrony Jednostce zarządzającej systemem ochrony.
- 14) **Pozostali pracownicy Banku** mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, obowiązujących w Banku w formie wewnętrznych regulacji i zaleceń, uczestnictwa w postępowaniu wyjaśniającym przyczyny wystąpienia zdarzeń generujących ryzyko oraz raportowania tych zdarzeń.

Proces zarządzania ryzykiem w Banku obejmuje następujące działania: gromadzenie informacji, identyfikację i ocenę ryzyka, limitowanie ryzyka, pomiar i monitorowanie ryzyka, raportowanie, zastosowanie narzędzi redukcji ryzyka (działania zapobiegawcze). Podstawowe zasady zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka reguluje Strategia zarządzania ryzykiem, polityki oraz instrukcje zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

2. Ryzyko kredytowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko kredytowe - prawdopodobieństwo poniesienia straty finansowej spowodowanej brakiem zdolności klienta do obsługi długu albo odmową wypełnienia zobowiązań (wynikających z umowy wobec Banku); ryzyko kredytowe dotyczy wszystkich aktywów bilansowych, do których Bank ma tytuł prawny oraz pozycji pozabilansowych; obejmuje ono działalność kredytową oraz działalność na rynku hurtowym (lokaty międzybankowe, dłużne papiery wartościowe itp.).

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym jest utrzymywanie stabilnego i zrównoważonego pod względem, jakości i wartości portfela kredytowego, równocześnie cechującego się wysoką dochodowością oraz bezpieczeństwem rozumianym,

jako zredukowanie do minimum możliwości wystąpienia kredytów zagrożonych. Minimalizacji ryzyka kredytowego służą obowiązujące w Banku regulacje i procesy kontrolne.

W celu zapewnienia odpowiedniej do profilu ryzyka Banku jakości aktywów kredytowych, Bank zarządza: ryzykiem kredytowym, ryzykiem koncentracji, ryzykiem kredytowym ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie, ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Rozwiązania organizacyjne

W Banku obowiązuje scentralizowany model zarządzania ryzykiem kredytowym, w którym uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza, która sprawuje nadzór nad systemem zarządzania ryzykiem kredytowym, ocenia jego adekwatność i skuteczność oraz nadzoruje realizację założeń Strategii zarządzania ryzykiem Banku oraz Polityki kredytowej i ich zgodność z Planem finansowo-gospodarczym Banku, zatwierdza ogólny akceptowalny przez Bank poziom ryzyka /apetyt na ryzyko/.
- 2) Zarząd Banku - odpowiada za opracowanie i wdrożenie strategii zarządzania ryzykiem kredytowym oraz za zorganizowanie, wdrożenie i funkcjonowanie systemu zarządzania tym ryzykiem, monitoruje skuteczność funkcjonującego systemu zarządzania, uchwała wewnętrzne regulacje i procedury, zatwierdza wysokość wewnętrznych limitów ograniczających ryzyko kredytowe, uczestniczy w podejmowaniu decyzji kredytowych podwyższonego ryzyka, zastrzeżonych do jego kompetencji.
- 3) Komitet Zarządzania Ryzykiem /KZR/ opiniuje projekty strategii i polityk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym, procedury pomiaru, raportowania i limitowania ryzyka kredytowego oraz limity koncentracji.
- 4) Zespół Analityków Kredytowych /ZAK/ odpowiada za: poprawność dokonywanych analiz zdolności kredytowej klientów oraz oceny zabezpieczeń; poprawność przedkładanych rekomendacji podjęcia decyzji kredytowej przez Zarząd lub inne umocowane osoby, zgodnie z zasadami określonymi w Regulaminie podejmowania decyzji kredytowych; niezależność weryfikacji ekspozycji kredytowych.
- 5) Zespół Monitoringu Ekspozycji Kredytowych /ZMEK/ odpowiada za: monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej kredytobiorców, zabezpieczeń udzielonych kredytów, terminowości spłat rat kapitału i odsetek oraz monitorowanie ryzyka kredytowego i klasyfikowanie należności Banku do poszczególnych grup ryzyka oraz tworzenie i rozwiązywanie rezerw celowych na należności zagrożone zgodnie z obowiązującymi

regulacjami oraz przedkładanie Zarządowi do akceptacji projektów klasyfikacji do poszczególnych grup ryzyka należności Banku, współpracę z Oddziałami w zakresie przeglądu i klasyfikacji należności przez określenie informacji przekazywanej przez Oddziały/Filie w celu dokonywania klasyfikacji należności Banku, obsługę wierzytelności trudnych.

- 6) Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz /ZZRiA/: opracowuje projekty strategii i polityk, instrukcji, metodyk dotyczących zarządzania ryzykiem kredytowym oraz limitów ograniczających ryzyko kredytowe, w tym ryzyka koncentracji zaangażowań, a także monitoruje i zarządza ryzykiem kredytowym w Banku;
- 7) Audytor wewnętrzny: dokonuje oceny poprawności wyliczania kapitału regulującego, oceny jakości procesu szacowania kapitału wewnętrznego oraz oceny przeglądu tych procesów w zakresie ryzyka kredytowego oraz dokonuje badania i oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym:
 - ocenia jakość portfela kredytowego i jego wpływ na bezpieczeństwo Banku,
 - przestrzegania obowiązujących przepisów prawa, norm nadzorczych i regulacji wewnętrznych w obszarze ryzyka kredytowego,
 - bada prawidłowość dokonywanych analiz i ocen zdolności kredytowej,
 - ocenia skuteczność stosowanych form zabezpieczeń i ich adekwatności do ponoszonego ryzyka,
 - bada prawidłowość monitorowania ekspozycji kredytowych oraz klasyfikowania do właściwych grup ryzyka i tworzenia rezerw celowych,
 - ocenia prawidłowość prowadzenia czynności windykacyjnych,
 - ocenia zasadność i skalę występowania kredytów udzielonych osobom wewnętrznym oraz podmiotom powiązanim z nimi kapitałowo i organizacyjnie oraz ryzyka wynikającego z tych kredytów,
- 8) Główny Księgowy- odpowiada za prawidłową ewidencję w systemie finansowo-księgowym ekspozycji kredytowych oraz przyjętych zabezpieczeń wierzytelności Banku,
- 9) Kierujący jednostkami organizacyjnymi odpowiadają za: wdrożenie i przestrzeganie strategii i polityki zarządzania ryzykiem kredytowym w jednostce, prawidłowość przyjmowania dokumentacji kredytowej, dokumentacji do monitorowania sytuacji

kredytobiorców, prawidłową ewidencję aktualnych zabezpieczeń wierzytelności Banku w systemie księgowym,

10) Pracownicy obsługi klienta w Oddziałach i Filiach Banku: mają obowiązek przestrzegania zasad zawartych w regulacjach wewnętrznych, odpowiadają za realizację planów i zadań handlowych.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Identyfikacja i pomiar ryzyka kredytowego w Banku odbywa się na etapie zarządzania ryzykiem zarówno w odniesieniu do pojedynczej transakcji jak i całego portfela kredytowego. Łączne ryzyko kredytowe zależne jest od wysokości pojedynczych kredytów, prawdopodobieństwa ich niespłacenia i współzależności między poszczególnymi pojedynczymi kredytami; im mniejsza jest ta wzajemna zależność tym mniejsze jest ryzyko wystąpienia sytuacji, w której czynniki powodujące niespłacenie jednego kredytu będą również wpływały na niespłacenie innych, zwiększając w ten sposób łączne ryzyko kredytowe.

- 1) Zasady zarządzania ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytobiorcy obejmują procedury, praktyki, mechanizmy kontroli wewnętrznej składające się na metodykę oceny ryzyka kredytowego.
- 2) Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do pojedynczego kredytu polega na:
 - a) stosowaniu metodyk oceny zdolności i wiarygodności kredytowej przed udzieleniem kredytu oraz prawidłowym zabezpieczaniu ekspozycji kredytowej poprzez stosowanie standardów kredytowych,
 - b) ograniczeniu wysokości kredytu poprzez jednostkowe limity koncentracji ekspozycji,
 - c) bieżącym monitoringiem kredytowym,
 - d) dokonywaniu okresowych przeglądów i klasyfikacji ekspozycji kredytowych oraz tworzeniu rezerw,
 - e) prawidłowym prowadzeniu windykacji i nadzoru nad kredytami zagrożonymi,
 - f) kontroli procesu kredytowego.
- 3) Zarządzanie ryzykiem kredytowym w odniesieniu do łącznego zaangażowania kredytowego przeprowadzane jest za pomocą:
 - a) dywersyfikacji ryzyka (limity koncentracji),
 - b) analizy skuteczności przyjmowanych zabezpieczeń ryzyka kredytowego,

- c) analizy struktury portfela kredytowego,
- d) monitorowania ekspozycji zagrożonych, ich struktury, czynników ryzyka,
- e) monitorowania i raportowania adekwatności odpisów i wielkości tworzonych rezerw na należności zagrożone,
- f) przedsięwzięć organizacyjno-kadrowych polegających w szczególności na:
 - prawidłowym przepływie informacji,
 - odpowiednim doborze i szkoleniu pracowników,
 - nadzorze nad działalnością kredytową.

Raportowanie ryzyka kredytowego odbywa się, w ramach systemu informacji zarządczej, zasadniczo w cyklach miesięcznych i kwartalnych do Zarządu Banku i cyklach kwartalnych do Rady Nadzorczej. Wyniki testowania warunków skrajnych w zakresie ryzyka kredytowego wykonywane są z częstotliwością roczną i kwartalną.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka kredytowego.

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka kredytowego w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym, w tym odpowiednia struktura organizacyjna (wraz z kompetencjami do przyznawania kredytów), plany awaryjne, system limitów oraz przyjęte metodyki oceny zdolności kredytowej i proces monitorowania jakości ekspozycji kredytowych i zabezpieczeń.

Stosowane, monitorowane i raportowane limity wewnętrzne służą zapewnieniu właściwego poziomu ryzyka kredytowego w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka Banku. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych oraz przeglądu i weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Na pokrycie ryzyka związanego z działalnością kredytową Bank dokonuje odpisów na rezerwy celowe, tworzone w ścisłej korelacji z rozpoznany ryzykiem tj. na pokrycie straty związanej z określonymi należnościami lub ich grupami w oparciu o ocenę możliwości jej wystąpienia. Wysokość tworzonych rezerw związana jest bezpośrednio z kategorią ryzyka, do której została zaklasyfikowana ekspozycja oraz z jakością przyjętych zabezpieczeń prawnych ekspozycji.

Istotnym elementem ograniczania ryzyka kredytowego jest stosowanie prawnych form zabezpieczenia kredytów. Wysokość i rodzaj zabezpieczenia zależą od poziomu ryzyka kredytowego transakcji.

Zabezpieczenie ryzyka kredytowego dokonywane jest w stopniu adekwatnym do oceny sytuacji ekonomicznej klienta oraz charakteru i okresu trwania transakcji, a także rodzaju produktu kredytowego. W celu zabezpieczenia swoich wierzytelności Bank stosuje zabezpieczenia przewidziane w prawie cywilnym i prawie wekslowym.

Przyjęte formy prawnych zabezpieczeń mają na celu zapewnienie odzyskania udzielonych kredytów wraz z kosztami udzielenia oraz ewentualnym zwrotem kosztów dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca nie uregulował dobrowolnie tych płatności.

Przy wyborze formy zabezpieczenia brane są pod uwagę różne kryteria, a w szczególności:

- a) rodzaj, wysokość i termin spłaty kredytu,
- b) status prawny kredytobiorcy,
- c) sytuacja majątkowo-finansowa,
- d) płynność przyjmowanych zabezpieczeń,
- e) ryzyko Banku oraz cechy danego zabezpieczenia wierzytelności.

Preferuje się zabezpieczenia umożliwiające pomniejszenia podstawy tworzenia rezerw celowych oraz uczestniczące w technikach redukcji ryzyka kredytowego.

Bank ustalając wartość zabezpieczenia kieruje się zasadą ostrożnej wyceny i przyjmuje wartość możliwą do uzyskania w momencie zaspokajania się z przedmiotu zabezpieczenia podczas ewentualnego postępowania windykacyjnego, dlatego bierze pod uwagę ograniczenia prawne i ekonomiczne oraz inne mogące wpływać na rzeczywistą możliwość zrealizowania zabezpieczenia.

W każdym przypadku wycena wartości przedmiotu zabezpieczenia zostaje zweryfikowana i dokonana przed udzieleniem kredytu, natomiast przez cały okres kredytowania monitoruje się wartość przedmiotu zabezpieczenia, aby móc podjąć właściwe działania w przypadku zmniejszenia się jego wartości.

Prawne zabezpieczenie wierzytelności stanowi potencjalne źródło spłaty wierzytelności, z tego względu wartość rynkowa przyjętych zabezpieczeń jest systematycznie aktualizowana w ramach prowadzonego monitoringu i kontroli oraz adekwatna do poziomu ryzyka transakcji kredytowej.

Przeglądów i aktualizacji przyjętych zabezpieczeń dokonuje się łącznie z przeglądem ekspozycji kredytowej, której zabezpieczenie dotyczy, w trybie obowiązującym dla przeglądów i klasyfikacji ekspozycji kredytowej.

Działania prowadzone na podstawie analiz i różnego rodzaju raportów zmierzają do identyfikacji, zbadania wysokości i monitorowania, a w konsekwencji do ograniczenia ryzyka kredytowego występującego w portfelu kredytowym.

Proces zarządzania ryzykiem kredytowym podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej oraz w ramach systemu zarządzania ryzykiem braku zgodności.

2.1 Zarządzanie ryzykiem koncentracji

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko koncentracji - zagrożenie wynikające z nadmiernych koncentracji z tytułu ekspozycji wobec poszczególnych klientów, grup powiązanych klientów, klientów działających w tym samym sektorze gospodarki, regionie geograficznym, prowadzących tę samą działalność lub dokonujących obrotu tymi samymi towarami, podmiotów należących do grupy kapitałowej banku (zarówno w ujęciu transgranicznym, jak i krajowym), ekspozycji denominowanych w tej samej walucie lub indeksowanych do tej samej waluty, z tytułu stosowanych technik ograniczenia ryzyka kredytowego oraz dużych pośrednich ekspozycji kredytowych, takich jak pojedynczy wystawca zabezpieczenia, charakteryzujących się potencjałem do generowania strat na tyle dużych, by zagrozić kondycji finansowej Banku lub zdolności do prowadzenia podstawowej działalności lub doprowadzić do istotnej zmiany profilu ryzyka Banku.

Celem w zakresie zarządzania ryzykiem koncentracji jest: dywersyfikacja i zminimalizowanie poziomu ryzyka, zapewnienie przestrzegania zewnętrznych limitów koncentracji, optymalizacja systemu limitów ograniczających ryzyko.

Bank zarządza ryzykiem koncentracji zarówno na poziomie jednostkowym, jak i całego portfela aktywów. W odniesieniu do portfela kredytowego Bank stosuje i monitoruje limity koncentracji, w szczególności w odniesieniu do grupy klientów, branż oraz zabezpieczeń.

W 2025r. nie wystąpiła konieczność utworzenia dodatkowego wymogu kapitałowego z tytułu przekroczenia limitu koncentracji.

Rozwiązania organizacyjne

Zarządzanie ryzykiem koncentracji odbywa się w ramach struktury organizacyjnej przewidzianej dla zarządzania ryzykiem kredytowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka koncentracji jest częścią systemu zarządzania ryzykiem kredytowym. Proces jest zgodny z wymaganiami regulacji zewnętrznych. Raportowanie odbywa się w ramach systemu informacji zarządczej, zasadniczo w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i cyklach kwartalnych dla Rady Nadzorczej.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka koncentracji w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem kredytowym oraz ryzykiem koncentracji, system limitów oraz przyjęte zasady udzielania kredytów.

Stosowane, monitorowane i raportowane limity wewnętrzne służą zapewnieniu właściwego poziomu ryzyka koncentracji w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka koncentracji Banku. Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem koncentracji przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych oraz przeglądu i weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Proces zarządzania ryzykiem koncentracji podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

2. 2. Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie (EKZH)

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie ma na celu zapewnienie bezpiecznej działalności Banku poprzez bieżące monitorowanie portfela tych ekspozycji.

Rozwiązania organizacyjne

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie odbywa się w ramach struktury organizacyjnej przewidzianej dla zarządzania ryzykiem kredytowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, obejmuje w szczególności następujące elementy:

- 1) określenie poziomu ryzyka kredytowego Banku w zakresie tych ekspozycji;
- 2) monitorowanie ekspozycji kredytowych i ich zabezpieczeń;
- 3) analizę wpływu zmian stóp procentowych na ryzyko transakcji kredytowej;
- 4) analizę struktury długoterminowych aktywów i pasywów Banku;
- 5) ocenę wpływu zmian cen nieruchomości na poziom ryzyka Banku;
- 6) wyznaczenie i monitorowanie maksymalnego poziomu wskaźnika LtV.

Limity wewnętrzne określają oczekiwaną strukturę portfela ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, a także zapewniają jego dywersyfikację, zgodną z ogólną strategią i polityką Banku.

Raportowanie ryzyka ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie odbywa się, w ramach systemu informacji zarządczej, zasadniczo w cyklach miesięcznych dla Zarządu Banku i cyklach kwartalnych dla Rady Nadzorczej.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

W celu ograniczenia poziomu ryzyka ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie oraz wyznaczenia akceptowalnego poziomu apetytu na ryzyko, Bank stosuje limity wewnętrzne oraz wyznacza parametry i wskaźniki dla portfela tych ekspozycji.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych oraz przeglądu i weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Proces zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

2.3 Zarządzanie ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Celem zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych jest zapewnienie bezpiecznej działalności Banku, poprzez stałe monitorowanie portfela detalicznych ekspozycji kredytowych, ze szczególnym uwzględnieniem procedur zapewniających spełnienie wymogów przepisów wewnętrznych Banku i przepisów prawa powszechnego.

Rozwiązania organizacyjne

Zarządzanie ryzykiem kredytowym ekspozycji detalicznych odbywa się w ramach struktury organizacyjnej przewidzianej dla zarządzania ryzykiem kredytowym.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

System identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych jest częścią systemu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Monitorowanie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych ma na celu przewidywanie możliwości wystąpienia straty i jej aktywne ograniczanie, jak również wczesną identyfikację zagrożeń i podjęcie stosownych działań naprawczych.

Monitoring detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku dotyczy pojedynczych ekspozycji i kredytobiorców, grup kredytobiorców oraz całego portfela kredytowego.

Bank prowadzi stały monitoring detalicznych ekspozycji kredytowych oraz dokonuje ich okresowych i doraźnych przeglądów.

W analizie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych Bank uwzględni w szczególności:

- 1) jakość ekspozycji kredytowych (np. wielkość opóźnień, poziom migracji między klasami opóźnień);
- 2) poziom i adekwatność odpisów (rezerw);
- 3) wykorzystanie i przestrzeganie przyjętych limitów (apetytu na ryzyko);
- 4) przebieg procesu akceptacji, skalę odstępstw (przełamań);
- 5) wyniki działania i skuteczność narzędzi wspierających proces akceptacji ryzyka;
- 6) wyniki procesu monitorowania ekspozycji i dochodzenia roszczeń;
- 7) kwoty nieodzyskane (straty kredytowe);
- 8) wartości odzysku z zabezpieczeń.

Raportowanie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych odbywa się w ramach systemu informacji zarządczej, zasadniczo w cyklach kwartalnych dla Zarządu Banku i Rady Nadzorczej.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

Stosowane, monitorowane i raportowane limity wewnętrzne służą zapewnieniu właściwego poziomu ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami profilu ryzyka tego obszaru.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych oraz przeglądu i weryfikacji procesu zarządzania ryzykiem kredytowym.

Proces zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych podlega badaniu i ocenie w ramach systemu kontroli wewnętrznej.

3. Ryzyko operacyjne

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko operacyjne - oznacza ryzyko straty wynikające z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych lub ze zdarzeń zewnętrznych, obejmując także ryzyko prawne; ryzyko modelu oraz ryzyko związane z technologiami informacyjno-komunikacyjnymi (ICT).

System zarządzania ryzykiem operacyjnym tworzą: wewnętrzne regulacje zawierające system, strukturę organizacyjną systemu, narzędzia informatyczne wspomagające realizację procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz informacje o incydentach i zdarzeniach zaistniałych w obszarze wymienionego ryzyka.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym jest:

- 1) ograniczenie możliwości wystąpienia nieoczekiwanych strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez wdrożenie skutecznego i adekwatnego do aktualnego profilu ryzyka procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym, budowanie świadomości pracowników poprzez odpowiednie szkolenia i działania zarządcze,

a także poprzez wdrożenie i prowadzenie skutecznego systemu monitorowania ryzyka i kontroli wewnętrznej,

- 2) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko prawne i ryzyko braku zgodności jest stałe dążenie do minimalizowania skutków nieprzestrzegania zewnętrznych i wewnętrznych regulacji prawnych, a także właściwa ochrona interesów Banku poprzez stałe aktualizowanie/dostosowywanie procedur bankowych, kontrolę ich przestrzegania, wsparcie informatyczne, szkolenia, a także korzystanie z zewnętrznego wsparcia prawnego,
- 3) w zakresie części ryzyka będącego ryzykiem systemów informatycznych i ich bezpieczeństwa, celem jest: systematyczne dostosowywanie systemu do wymogów prawa, wprowadzanie nowych produktów oraz nowych wersji oprogramowania, w tym oprogramowania wspomagającego zarządzanie ryzykiem, a także programów służących bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, oraz budowa świadomości ryzyka wśród pracowników poprzez niezbędne szkolenia i działania zarządcze,
- 4) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko modeli celem jest dążenie do stosowania prostych modeli o uznanym charakterze, monitoring strat w ramach rejestrów ryzyka operacyjnego, walidacja i administrowanie w ramach corocznych przeglądów zarządczych polityk, strategii, instrukcji, procedur zarządzania ryzykiem, w sposób zapewniający minimalizację potencjalnych strat,
- 5) w zakresie części ryzyka operacyjnego obejmującego ryzyko ICT celem jest zapewnienie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji oraz ciągłości świadczenia usług teleinformatycznych. Realizacja powyższych celów ma za zadanie wzmocnienie operacyjnej odporności cyfrowej, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej, zwanego dalej Rozporządzeniem „DORA”.

Rozwiązania organizacyjne

W ramach struktury organizacyjnej w procesie zarządzania ryzykiem operacyjnym biorą udział następujące organy i komórki Banku, do zadań których należy między innymi:

- 1) Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad:

- a) zgodnością strategii i polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym, ze strategią i planem finansowym Banku,
 - b) wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem operacyjnym oraz ocena adekwatność i skuteczność tego procesu,
 - c) kontrolą systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz ocena jej adekwatność i skuteczność,
 - d) funkcjonowaniem obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska informacyjnego.
- 2) Zarząd Banku odpowiada za:
- a) opracowanie i wdrożenie polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - b) podejmowanie decyzji dotyczących organizacji i działania procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym, a także organizacji i działania środowiska wewnętrznego zarządzania tym ryzykiem,
 - c) zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz monitorowanie efektywności jego działania, w tym wskazanie jednostek/komórek organizacyjnych odpowiedzialnych za realizację poszczególnych elementów systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - d) dokonanie oceny regularnych przeglądów polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym i systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym zasad zarządzania tym ryzykiem, zgodnie z odpowiednimi regulacjami wewnętrznymi,
 - e) realizację procesu kontroli ryzyka operacyjnego (m. in. jego ciągłość i skuteczność działania), nadzorując (również pośrednio poprzez analizę raportów komórki audytu wewnętrznego) zakres i częstotliwość kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia jej adekwatności do profilu ryzyka operacyjnego,
 - f) okresowe przedkładanie Radzie Nadzorczej syntetycznej informacji na temat profilu ryzyka operacyjnego, na które narażony jest Bank,
 - g) zapewnienie prawidłowego rozwoju systemów informatycznych oraz wdrożenie procedur i zasad kontroli bezpieczeństwa zapewniających prawidłowe zabezpieczenie systemów informatycznych i danych przed zagrożeniami wewnętrznymi i zewnętrznymi,

- h) zapewnienie poprawności i efektywności funkcjonowania obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - i) nadzorowanie bezpieczeństwa informacji i systemów informatycznych poprzez zatwierdzenie odpowiednich regulacji wewnętrznych, podział zadań i odpowiedzialności, organizację systemu informacji zarządczej, a także zapoznavanie i podejmowanie działań doskonalących i korygujących,
 - j) odpowiednią strukturę organizacyjną i podział zadań zapewniający bezpieczeństwo informacji i systemów informatycznych.
- 3) Członek Zarządu nadzorujący zarządzanie ryzykiem operacyjnym, który odpowiada za:
- a) koordynowanie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym w skali całego Banku,
 - b) wdrożenie przyjętych metod identyfikacji i oceny zagrożeń związanych z ryzykiem operacyjnym dla wszystkich obszarów działalności Banku oraz pełni nadzór nad ich stosowaniem,
 - c) nadzór nad terminowością i poprawnością raportowania ryzyka operacyjnego przez Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz.
- 4) Komitet Zarządzania Ryzykiem w zakresie procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym dokonuje opinii:
- a) projektów aktualizacji wewnętrznych limitów i metod pomiaru ryzyka operacyjnego wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu i Rady Nadzorczej,
 - b) informacji kwartalnych na temat wyników oceny narażenia Banku na ryzyko operacyjne,
 - c) listy obowiązujących KRI, limitów wartości KRI oraz metod ich wyznaczania.
- 5) Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz, w ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym odpowiada za:
- a) poprawne monitorowanie, raportowanie i prognozowanie zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym monitorowanie przestrzegania akceptowalnego poziomu ryzyka operacyjnego,
 - b) prowadzenie odpowiednich rejestrów i ewidencji obejmujących dane dotyczące incydentów i zdarzeń ryzyka operacyjnego zgodnie z zasadami zawartymi w regulacjach wewnętrznych Banku,

- c) dokonanie aktualizacji polityki zarządzania ryzykiem operacyjnym i systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - d) weryfikowanie i opracowywanie propozycji limitów wewnętrznych ograniczających ryzyko operacyjne,
 - e) obliczanie wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego według metody podstawowego wskaźnika (BIA),
 - f) sporządzanie analiz zawierających ocenę ryzyka operacyjnego oraz przedkładanie ich wraz ze stosownymi wnioskami Komitetowi Zarządzania Ryzykiem, Zarządowi i Radzie Nadzorczej,
 - g) opracowywanie projektów procedur wewnętrznych określających zasady zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz proponowanie zmian dotyczących ich aktualizacji,
 - h) dokonywanie okresowych przeglądów zgodności przebiegu procesów z procedurami, a także dostosowywanie ich do rzeczywistych i potencjalnych zmian warunków pod kątem zdolności do ograniczania faktycznych i potencjalnych strat.
- 6) Główny Księgowy Banku:
- a) monitoruje i dokonuje kontroli zdarzeń i strat ryzyka operacyjnego w systemie finansowo – księgowym,
 - b) ponosi odpowiedzialność za poprawne i rzetelne ewidencjonowanie w księgach Banku operacji finansowych, strat finansowych na kontach kosztowych i kontach rezerw Banku oraz dokonuje kontroli wewnętrznej w zakresie zdarzeń ryzyka operacyjnego w systemie finansowo-księgowym,
 - c) zapewnia i odpowiada za poprawność funkcjonowania systemu ewidencyjno – księgowego,
 - d) prowadzi rejestr główny storn i korekt w Banku,
 - e) zapewnia stałą kontrolę prawidłowości funkcjonowania nadanych uprawnień do systemu finansowo-księgowego pracownikom jednostek/komórek organizacyjnych, wprowadza stosowne zmiany celem ograniczania ryzyka.
- 7) Inspektor Ochrony Danych (IOD) odpowiada za bezpieczeństwo danych osobowych. Szczegółowe zadania IOD określa Polityka ochrony danych osobowych w Banku Spółdzielczym w Reszlu.

- 8) Audytor wewnętrzny ocenia:
- a) system zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym jego regularne przeglądy,
 - b) adekwatność i skuteczność stosowania zasad w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym oraz jej zgodność ze strategią Banku oraz polityką zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - c) przestrzeganie przepisów i regulacji ostrożnościowych w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - d) poprawność pomiaru monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego, w tym kompletność, rzetelność i terminowość przedkładanych analiz z zakresu ryzyka operacyjnego,
 - e) kompletność i aktualność procedur dotyczących zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym,
 - f) adekwatność i skuteczność systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku oraz ocenia stopień wykonania zaleceń pokontrolnych,
 - g) trafność przyjmowanych przez Bank w pomiarze ryzyka założeń i scenariuszy,
 - h) jakość i kompletność planów awaryjnych utrzymania ciągłości działania,
 - i) określenie poziomu oraz źródeł ryzyka operacyjnego, na jakie narażony jest Bank w powiązaniu z innymi ryzykami występującymi w Banku,
 - j) adekwatność, funkcjonalność i bezpieczeństwo systemu informatycznego.
- 9) Kierujący jednostkami/ komórkami organizacyjnymi odpowiadają za:
- a) nadzór nad procesem ewidencjonowania zdarzeń operacyjnych w systemie finansowo-księgowym Banku,
 - b) identyfikację, monitorowanie i ocenę poziomu ryzyka w jednostkach/komórkach organizacyjnych oraz wskazywanie i podejmowanie przedsięwzięć ograniczających ryzyko działalności Banku,
 - c) rzetelne raportowanie zdarzeń ryzyka operacyjnego do pracownika Zespołu Zarządzania Ryzykiem i Analiz,
 - d) kontrolę i akceptację raportów podległych pracowników,

- e) reakcję na stwierdzone nieprawidłowości i podejmowanie, w razie takiej konieczności działań naprawczych i doskonalących,
 - f) przestrzeganie wprowadzonych w Banku regulacji wewnętrznych oraz obowiązujących norm nadzorczych,
 - g) podejmowanie działań w celu budowy właściwej kultury organizacyjnej i kształtowania postaw podwładnych w zakresie świadomości i właściwego postępowania w zakresie ryzyka operacyjnego.
- 10) Wszyscy pracownicy Banku wykonują zadania w zakresie identyfikacji, oceny, monitorowania i ograniczania ryzyka, a w szczególności przestrzegają ustalonych zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym, rejestrują incydenty, zdarzenia operacyjne, uczestniczą w wyjaśnianiu przyczyn ich powstania i proponują rozwiązania zabezpieczające. Mają obowiązek przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem operacyjnym obowiązujących w Banku.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Ryzyko operacyjne obejmuje wszystkie istotne obszary działalności Banku, w tym produkty, procesy i systemy. Uwzględnia czynniki wewnętrzne takie jak: struktura organizacyjna, specyfika działalności, użytkowane systemy informatyczne, specyfika klientów, skargi klientów, jakość kadr i czynniki zewnętrzne tj. otoczenie, w którym Bank działa.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jest procesem ciągłym i systematycznym. Proces ten obejmuje identyfikację, ocenę, monitorowanie, raportowanie, kontrolę oraz przeciwdziałanie ryzyka.

W celu identyfikacji zagrożeń ryzyka operacyjnego dokonywane są następujące czynności:

- 1) identyfikowane są zagrożenia wewnętrzne, takie jak:
 - struktura organizacyjna Banku i jej zmiany,
 - specyfika działalności Banku,
 - użytkowane systemy informatyczne w Banku,
 - jakość i rotacja kadr,
 - skargi od klientów Banku.

- 2) identyfikowane są zagrożenia zewnętrzne, takie jak:
 - czynniki otoczenia gospodarczego, w tym polityczne, prawne, socjodemograficzne, rynkowe, czy dotyczące zmian technologicznych.

Identyfikacji ryzyka operacyjnego dokonuje się na podstawie:

- 1) rejestru zdarzeń ryzyka operacyjnego poprzez analizę przyczyn ich powstania,
- 2) rejestru zagrożeń zewnętrznych analizując ich potencjalny wpływ na działalność Banku,
- 3) poziomu wykorzystania limitów ograniczających ryzyko operacyjne oraz wartości wskaźników KRI.

Ocena ryzyka operacyjnego dla istotnych obszarów działalności Banku dokonywana jest podczas tworzenia nowych lub modyfikacji już istniejących produktów, procesów i systemów informatycznych oraz zmian w strukturze organizacyjnej Banku. Ocena ryzyka polega na określeniu prawdopodobieństwa wystąpienia i wielkości możliwych przyszłych strat z tytułu ryzyka operacyjnego oraz ich wpływ na działalność Banku. Narzędziami oceny ryzyka operacyjnego służącymi do monitorowania ryzyka są Kluczowe Wskaźniki Ryzyka Operacyjnego (KRI) oraz mapa ryzyka operacyjnego.

Procesowi monitorowania poddawane są wszystkie zdarzenia powodujące straty z tytułu ryzyka operacyjnego, oraz wszelkie nawet potencjalne / hipotetyczne zagrożenia, które mogą mieć wpływ na działalność Banku. Monitorowanie ryzyka dokonywane jest zgodnie z procedurami wewnętrznymi z zakresu zarządzania ryzykiem operacyjnym poprzez:

- 1) prowadzenie rejestru zdarzeń (incydentów) operacyjnych, w tym zdarzeń wynikających z ryzyka modeli,
- 2) wyznaczenie i monitorowanie limitów wewnętrznych, tj. limitu straty rzeczywistej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą rzeczywistą wynoszący 10% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego oraz limitu straty potencjalnej dla zdarzeń rzeczywistych z kwotą potencjalną wynoszący 20% kwoty wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego,
- 3) wyznaczenie i monitorowanie Kluczowych Wskaźników Ryzyka (KRI),
- 4) samoocenę ryzyka,
- 5) sporządzenie testów warunków skrajnych.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka operacyjnego prowadzone jest na potrzeby Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku. Raporty sporządzane przez Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz i prezentowane zgodnie z terminami określonymi w „Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Działania przeciwdziałające ryzyku, polegające na jego unikaniu, ograniczaniu lub transferowaniu, podejmowane są w zależności od zidentyfikowanego poziomu ryzyka operacyjnego w stosunku do tolerancji/apetytu na ryzyko operacyjne.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem operacyjnym przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania w/w ryzykiem oraz przeglądu i aktualizacji procesu zarządzania ryzykiem operacyjnym.

4. Ryzyko braku zgodności

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko braku zgodności – ryzyko skutków nieprzestrzegania przepisów prawa, regulacji wewnętrznych oraz standardów rynkowych w procesach funkcjonujących w Banku.

Celem zarządzania ryzykiem braku zgodności jest identyfikacja potencjalnych zagrożeń dla działania Banku, monitorowanie zaistniałych incydentów, podejmowanie działań wspierających oraz naprawczych, zapobiegających narażaniu Banku na występowanie zdarzeń wynikających z ryzyka braku zgodności oraz potencjalnych skutków nieprzestrzegania przez Bank przepisów prawa, wymogów organów nadzorczych, rekomendacji i standardów rynkowych, a w szczególności poprzez zapobieganie:

- 1) utracie reputacji oraz zaufania klientów, partnerów biznesowych i pracowników;
- 2) karom pieniężnym i odszkodowaniom;
- 3) negatywnym decyzjom ze strony instytucji/organów nadzorczych.

Wszystkie zdarzenia ryzyka braku zgodności w Banku oraz pomiar ich skutków ujęte są w rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego, którego zasady funkcjonowania są określone w Instrukcji zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank posiada sformalizowane zasady zarządzania ryzykiem braku zgodności zawarte w „Instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku Spółdzielczym w Reszlu” oraz „Polityce zgodności w Banku Spółdzielczym w Reszlu”.

Rozwiązania organizacyjne

W procesie zarządzania ryzykiem braku zgodności uczestniczą:

1. Rada Nadzorcza Banku:
 - 1) sprawuje nadzór nad wprowadzeniem i zapewnianiem funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, tym samym nadzoruje obszar zapewniania zgodności, w tym zarządzanie ryzykiem braku zgodności, będące elementem systemu kontroli wewnętrznej,
 - 2) zatwierdza akceptowalny poziom ryzyka braku zgodności,
 - 3) nadzoruje wykonywanie obowiązków przez Zarząd Banku dotyczących zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 4) zatwierdza Politykę zgodności w Banku Spółdzielczym w Reszlu, ponadto Instrukcję systemu kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Reszlu, a także Regulamin funkcjonowania Komórki ds. zgodności w Banku Spółdzielczym w Reszlu,
 - 5) dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym adekwatności i skuteczności funkcji kontroli, Komórki ds. zgodności,
 - 6) co najmniej raz w roku ocenia stopień efektywności zarządzania ryzykiem braku zgodności przez Bank i informuje SSOZ BPS o wynikach tej oceny.
2. Zarząd Banku odpowiedzialny jest za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, a w szczególności:
 - 1) projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie systemu kontroli wewnętrznej – w tym w zakresie zapewniania zgodności, a także procedur anonimowego zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących w Banku regulacji wewnętrznych i standardów etycznych,
 - 2) odpowiada za efektywne zarządzanie ryzykiem braku zgodności, w tym: opracowanie Polityki zgodności, zapewnienie jej przestrzegania i składanie sprawozdań Radzie Nadzorczej Banku w sprawie zarządzania w Banku ryzykiem braku zgodności,

- 3) opracowanie, wdrożenie oraz zapewnianie funkcjonowania adekwatnego i skutecznego systemu kontroli wewnętrznej, w szczególności wyodrębnienie Komórki ds. zgodności oraz zapewnienie jej odpowiedniej niezależności i zasobów,
- 4) podejmuje działania, mające na celu zapewnienie ciągłości działania systemu kontroli wewnętrznej, w tym właściwej współpracy wszystkich pracowników Banku z Komórką ds. zgodności oraz dostępu pracowników Komórki do niezbędnych dokumentów źródłowych, w tym zawierających informacje poufne, w związku z wykonywaniem przez nich obowiązków służbowych,
- 5) w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki zgodności podejmuje odpowiednie działania w celu usunięcia nieprawidłowości, w tym określone środki naprawcze lub dyscyplinujące,
- 6) jest odpowiedzialny za adekwatność i skuteczność Procedury zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku Spółdzielczym w Reszlu,
- 7) ustala wewnętrzny podział kompetencji wskazujący członka Zarządu Banku, do którego są zgłaszane naruszenia oraz odpowiedzialnego za bieżące funkcjonowanie procedury anonimowego zgłaszania naruszeń,
- 8) informuje nie rzadziej niż raz do roku Radę Nadzorczą Banku o sposobie wypełniania zadań w zakresie:
 - adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej w zapewnianiu osiągnięcia celów systemu kontroli wewnętrznej, w tym zapewniania zgodności,
 - skali i charakteru nieprawidłowości znaczących i krytycznych oraz najważniejszych działań zmierzających do usunięcia tych nieprawidłowości, w tym podjętych środków naprawczych i dyscyplinujących,
 - zapewniania niezależności Komórce ds. zgodności,
 - zapewniania odpowiednich zasobów kadrowych niezbędnych do skutecznego wykonywania zadań oraz koniecznych środków finansowych do systematycznego podnoszenia kwalifikacji, zdobywania doświadczenia i umiejętności przez pracowników Komórki ds. zgodności

3. Komórka ds. zgodności, koordynuje proces zapewnienia zgodności w Banku, jest odpowiedzialna m.in. za:
- 1) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych określających: cel, zakres i szczegółowe zasady działania oraz strukturę organizacyjną Komórki, a także pisemne procedury, metodyki oraz dokumentowanie działań,
 - 2) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności w Banku,
 - 3) dbałość o właściwe powiązanie zarządzania ryzykiem braku zgodności ze strategią Banku, w tym poprzez dokonywanie przeglądów zarządczych regulacji dotyczących działania Komórki ds. zgodności oraz w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 4) koordynowanie działań innych komórek i jednostek organizacyjnych w zakresie zarządzania ryzykiem braku zgodności,
 - 5) wspieranie wszystkich komórek/jednostek organizacyjnych Banku w zarządzaniu konfliktami interesów;
 - 6) ocena pod kątem zasadności zgłoszonych sytuacji konfliktowych związanych z ryzykiem konfliktu interesów i poddawanie ich analizie lub opiniowaniu (weryfikacja wewnętrzna) w zakresie okoliczności powodujących wystąpienie konfliktu interesów oraz działań zmierzających do: wyeliminowania konfliktu interesów; przeciwdziałania lub ograniczania negatywnych skutków wystąpienia konfliktu interesów;
 - 7) prowadzenie rejestru konfliktów interesów zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku;
 - 8) koordynowanie procesu informowania o zmianach w przepisach prawa, regulacjach wewnętrznych i standardach rynkowych;
 - 9) identyfikowanie ryzyka braku zgodności, w szczególności poprzez:
 - identyfikowanie na bieżąco zmian w zewnętrznych przepisach prawa, normach, standardach związanych z działalnością Banku,
 - analizę przepisów prawa, regulacji wewnętrznych banku, standardów rynkowych,
 - 10) analiza nowych produktów i usług wprowadzanych do oferty banku, analiza modyfikacji tych produktów i usług oraz analiza procesów sprzedażowych tych

produktów i usług, pod kątem zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,

- 11) ocenę ryzyka braku zgodności poprzez jego pomiar lub szacowanie,
- 12) kontrolę ryzyka braku zgodności, rozumianą jako oddziaływanie na jego poziom, poprzez działania podejmowane przez Komórkę, w zakresie:
 - stosowania mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności (tzn. sterowania ryzykiem), w tym opiniowanie procedur, skryptów, pism seryjnych w zakresie ich zgodności z regulacjami wewnętrznymi i powszechnie obowiązującymi przepisami prawa, a także określenie i monitorowanie wskaźników ryzyka braku zgodności,
 - określania przez Komórkę rodzajów mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności stosowanych przez inne komórki i jednostki organizacyjne w Banku,
- 13) wskazywanie komórek organizacyjnych (w tym zwłaszcza działające w ramach pierwszej linii obrony) odpowiedzialnych za zaprojektowanie, wdrożenie i stosowanie poszczególnych rodzajów mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności w procesach, w których uczestniczą,
- 14) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych, w kontekście zapewniania zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi standardami rynkowymi,
- 15) wydawanie wiążących zaleceń i opinii wpływających na poziom ryzyka braku zgodności na skutek wyników podejmowanej weryfikacji lub testowania,
- 16) realizację lub organizację szkoleń kształtującą świadomość istnienia ryzyka braku zgodności wśród pracowników Banku, a także obowiązków związanych z przeciwdziałaniem występowaniu incydentów tego ryzyka,
- 17) monitorowanie poziomu ryzyka braku zgodności po zastosowaniu mechanizmów kontrolnych, w szczególności poprzez wykorzystanie wyników oceny ryzyka braku zgodności oraz wyników przeprowadzanych testów zgodności,
- 18) okresowe raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności do Zarządu, Rady Nadzorczej, Komitetu Audytu,
- 19) doradzanie Zarządowi i komórkom organizacyjnym w zakresie zgodności, bez naruszenia zasady unikania konfliktu interesów,
- 20) współpraca z komórkami wewnętrznymi Banku w zakresie oceny i monitorowania ryzyka braku zgodności,

- 21) monitorowanie i raportowanie statusu zaleceń wydanych dla Banku z wszystkich źródeł oraz raportowanie kwartalne o statusie realizacji do RN,
 - 22) dokonywanie przeglądu wdrożenia polityki wynagrodzeń dokonywanego nie rzadziej niż raz w roku. Raport z przeglądu przedstawiany jest Radzie Nadzorczej,
 - 23) dokonywanie opiniowania ujawnień w ramach polityki informacyjnej.
4. Właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Centrali Banku, należące do drugiej linii, są odpowiedzialne m.in. za:
- 1) przygotowanie projektów regulacji wewnętrznych, zgodnie z przepisami Instrukcji legislacji wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Reszlu, w tym zgodności z przepisami prawa powszechnego, a także standardami rynkowymi w merytorycznych obszarach ich działania,
 - 2) identyfikację ryzyka braku zgodności poprzez analizę zapisów w opracowywanych przez daną komórkę regulacjach, ze szczególnym uwzględnieniem w umowach z klientami – konsumentami klauzul niedozwolonych oraz zgłaszanie propozycji zmian w regulacjach wewnętrznych w aspekcie klauzul niedozwolonych,
 - 3) współpracę z Komórką ds. zgodności w zakresie:
 - identyfikacji i przekazywania informacji o występujących incydentach zgodności,
 - ewidencji w systemie zdarzeń operacyjnych dotyczących ryzyka braku zgodności,
 - dokonywania przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych Banku i przekazywanie ich wyników do Komórki ds. zgodności w razie stwierdzenia niezgodności tych regulacji z przepisami lub innymi regulacjami Banku,
 - 4) stosowanie i monitorowanie mechanizmów kontrolnych drugiej linii obrony.
5. Właściwe merytorycznie komórki organizacyjne Centrali Banku, zaliczane do pierwszej linii, są odpowiedzialne m.in. za:
- 1) przygotowanie projektów regulacji wewnętrznych, zgodnie z przepisami Instrukcji legislacji wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Reszlu, w tym zgodności z przepisami prawa powszechnego, a także standardami rynkowymi w merytorycznych obszarach ich działania,
 - 2) identyfikację ryzyka braku zgodności poprzez analizę zapisów w opracowywanych przez daną komórkę regulacjach, ze szczególnym uwzględnieniem w umowach z klientami – konsumentami klauzul niedozwolonych oraz zgłaszanie propozycji zmian w regulacjach wewnętrznych w aspekcie klauzul niedozwolonych,

- 3) współpracę z Komórką ds. zgodności w zakresie:
 - identyfikacji i przekazywania informacji o występujących incydentach zgodności,
 - ewidencji w systemie zdarzeń operacyjnych dotyczących ryzyka braku zgodności,
 - dokonywania przeglądów zarządczych regulacji wewnętrznych Banku i przekazywanie ich wyników do Komórki ds. zgodności w razie stwierdzenia niezgodności tych regulacji z przepisami lub innymi regulacjami Banku,
- 4) wykonywanie zadań związanych z bieżącym zapewnianiem zgodności, w tym zarządzaniem ryzykiem braku zgodności w toku swoich operacji, obejmuje to:
 - odpowiednie stosowanie mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności,
 - zgłoszenia naruszeń przepisów zgodnie z Procedurą zgłaszania naruszeń prawa oraz obowiązujących procedur i standardów etycznych w Banku Spółdzielczym w Reszlu,
 - realizację niezależnego monitorowania poziomego przestrzegania mechanizmów kontrolnych w zakresie zapewniania zgodności - zgodnie z Instrukcją systemu kontroli wewnętrznej, a także innymi regulacjami wewnętrznymi Banku.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Na podstawie obowiązującej w Banku polityki i instrukcji zarządzania ryzykiem braku zgodności dokonywany jest pomiar i monitorowanie ryzyka braku zgodności. Zarządzanie ryzykiem braku zgodności obejmuje wszystkie etapy (identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie, raportowanie), które regulują wewnętrzne procedury.

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka braku zgodności prowadzone jest na potrzeby Rady Nadzorczej oraz Zarządu Banku. Analizy są sporządzane przez Komórkę ds. zgodności i prezentowane zgodnie z terminami określonymi w „Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Do oceny profilu ryzyka braku zgodności Bank wykorzystuje:

- 1) informacje na temat naruszeń zgodności, w tym poziom strat finansowych i pozafinansowych,

- 2) informacje o zmianach przepisów prawnych lub regulacji wewnętrznych,
- 3) informacje dotyczące nieprawidłowości stosowania lub braku wdrożenia mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności lub mechanizmów kontrolnych,
- 4) zgłoszone anonimowo informacje dotyczące naruszania przepisów i przyjętych norm,
- 5) analizę wskaźników ryzyka braku zgodności.

Zarząd Banku określa rodzaje działań podejmowanych w celu usunięcia nieprawidłowości w stosowaniu Polityki wykrytych przez system kontroli wewnętrznej, w tym określone środki naprawcze i dyscyplinujące. Do środków naprawczych należy wydawanie zaleceń pokontrolnych na odpowiednim szczeblu organizacyjnym, w szczególności obejmujących polecenie zaprojektowania nowych i aktualizacja dotychczasowych mechanizmów kontrolnych (np. zmiana procedury, modyfikacja poszczególnych procesów, szkolenia).

W ramach odpowiedzialności za kontrolę ryzyka braku zgodności, Komórka ds. zgodności określa rodzaje mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności, jakie powinny być zastosowane w Banku. Mechanizmy kontroli ryzyka są dobierane i wdrażane lub weryfikowane adekwatnie do rodzaju zagrożeń i szacowanego poziomu ryzyka braku zgodności.

Komórka ds. zgodności odpowiada za stosowanie wybranych rodzajów mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności, do których należą:

- 1) analiza nowych produktów i usług wprowadzanych do oferty Banku lub ich modyfikacja i wycofanie, pod kątem zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 2) koordynowanie procesu informowania o zmianach w przepisach prawa, regulacjach wewnętrznych i standardach rynkowych,
- 3) uczestnictwo w kluczowych projektach wdrożeniowych, w kontekście zapewniania zgodności z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi,
- 4) ocena zgodności przekazów informacyjnych w tym reklamowych i marketingowych,
- 5) przeprowadzanie lub zlecenie szkoleń w zakresie wskazanym przez Komórkę ds. zgodności,
- 6) określanie wskaźników ryzyka braku zgodności, w tym wskaźników wykonania oraz wskaźników KRI.

5. Ryzyko płynności i finansowania

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko płynności i finansowania - to zagrożenie utraty zdolności do finansowania aktywów i terminowego wykonania zobowiązań w toku normalnej działalności banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, powodujące konieczność poniesienia nieoczekiwanych strat.

Zarządzanie płynnością odbywa się w następujących horyzontach czasowych:

- 1) płynność śróddzienna – w okresie najbliższego dnia,
- 2) płynność bieżąca – w okresie do 7 dni,
- 3) płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca,
- 4) płynność średnioterminowa – w okresie do 12 miesięcy;
- 5) płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania płynnością i finansowaniem jest zapobieganie wystąpieniu sytuacji kryzysowej poprzez utrzymywanie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów mające na celu osiągnięcie założonej rentowności / stałego i rosnącego wyniku finansowego oraz zapewnienie zdolności do terminowego wywiązania się z bieżących i przyszłych zobowiązań.

Bank realizując przyjęte cele w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania kierował się zasadą utrzymywania pożądanego poziomu aktywów płynnych pozwalającego na regulowanie krótko i średnioterminowych potrzeb płynnościowych, lokowania nadwyżek środków finansowych w lokaty terminowe w Banku Polskiej Spółdzielczości S.A. Płynność płatnicza Banku była kształtowana głównie przez środki pozyskiwane od sektora niefinansowego, a działalność Banku w 2025r. opierała się na stabilnych źródłach finansowania.

Jednocześnie Bank posiadał plany awaryjne na wypadek wystąpienia sytuacji kryzysowej.

Rozwiązania organizacyjne

W ramach struktury organizacyjnej w procesie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania biorą udział następujące organy i komórki Banku, do zadań których należy między innymi:

1. Rada Nadzorcza Banku:
 - a) sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka płynności ze strategią i planem finansowym Banku,
 - b) zatwierdza przygotowaną przez Zarząd strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności,
 - c) zatwierdza ogólny poziom narażenia Banku na ryzyko płynności,
 - d) określa otrzymuje od Zarządu okresowe informacje dotyczące ryzyka płynności, ze wskazaniem ewentualnych zagrożeń.
2. Zarząd Banku:
 - a) wprowadza zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą strukturę organizacyjną Banku dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego ryzyka płynności,
 - b) odpowiada za opracowanie, wprowadzenie oraz aktualizację pisemnej procedury w zakresie zarządzania ryzykiem płynności,
 - c) wprowadza podział realizowanych w Banku zadań, który zapewnia niezależność funkcji pomiaru, monitorowania i kontrolowania ryzyka płynności od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowanie ryzyka płynności przez Bank,
 - d) odpowiada za skuteczność zarządzania ryzykiem płynności i systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania płynnością oraz za nadzór nad efektywnością tego systemu, wprowadzając niezbędne korekty i udoskonalenia w razie zmiany poziomu ryzyka w działalności Banku, czynników otoczenia gospodarczego oraz nieprawidłowości w funkcjonowaniu systemu zarządzania płynnością,
 - e) odpowiada za Politykę informacyjną w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, pozwalającą na ocenę skuteczności działania Rady Nadzorczej i Zarządu Banku w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, monitorowania stanu bezpieczeństwa działalności Banku i ocenę sytuacji finansowej,
 - f) przekazuje Radzie Nadzorczej okresową informację, przedstawiającą w sposób rzetelny, przejrzysty i syntetyczny, rodzaje i wielkość ryzyka płynności w działalności Banku,
3. Nadzór nad zarządzaniem płynnością należy do kompetencji upoważnionego Członka Zarządu.
4. Główny Księgowy wykonuje zadania związane z utrzymywaniem płynności śróddziennej.

5. Przedmiotem działań związanych z utrzymywaniem płynności jest optymalne zarządzanie środkami Banku w celu jak najbardziej rentownego ich zagospodarowania oraz wywiązywanie się Banku z zawartych umów (zarówno kredytowych – zabezpieczenie środków na akcję kredytową jak i środków na wypłaty depozytów, których termin wymagalności upłynął).
6. Zespół Rachunkowości:
 - a) bieżące zarządzanie płynnością, w tym:
 - przygotowywanie niezbędnych danych na potrzeby Głównego Księgowego,
 - zakładania lokat na ustalone terminy i kwoty po zatwierdzeniu przez Głównego Księgowego,
 - b) dokonywanie w cyklach dziennych, tygodniowych, miesięcznych i rocznych analiz wyników związanych z planowaną i rzeczywistą płynnością Banku w badanym okresie, uwzględniając odchylenia wyrażone w wartościach liczbowych, jak i procentowych zarządzanie płynnością średnioterminową
 - c) kontrola płynności śróddziennej, bieżącej, krótko- i średnioterminowej w oparciu o symulację stanów na rachunku bieżącym i w kasach,
 - d) sporządzanie oceny dokładności prognoz poprzez zestawienie realizacji stanów na rachunku bieżącym i w kasach, z wartościami planowanymi.
7. ZZrIA:
 - a) pomiar ryzyka płynności i finansowania i finansowania (kontrola przestrzegania limitów),
 - b) monitorowanie wskaźników ryzyka płynności i odpowiednich limitów wewnętrznych, w tym wyznaczanie norm płynności,
 - c) sygnalizowanie Zarządowi przypadków przekroczeń limitów wewnętrznych oraz wyjaśnianie przyczyn powodujących te przekroczenia,
 - d) badanie wpływu czynników ryzyka bankowego, pod kątem struktury aktywów i pasywów Banku oraz dokumentowanie pomiaru ryzyka płynności, zarówno w ujęciu historycznym jak i prognozowanym,
 - e) opracowywanie – przy współpracy z odpowiednimi komórkami merytorycznymi – propozycji limitów dla ryzyka płynności oraz przedstawienie ich Zarządowi celem podjęcia decyzji wdrożeniowych,

- f) opracowanie projektów regulacji wewnętrznych Banku obejmujących zasady zarządzania ryzykiem,
 - g) sporządzanie okresowych sprawozdań z dokonanego pomiaru ryzyka płynności i przedkładanie ich właściwym organom Banku,
 - h) sporządzanie innych niż sprawozdawczość obligatoryjna informacji sprawozdawczych,
 - i) współpraca i koordynowanie działań wszystkich jednostek i komórek organizacyjnych Banku w zakresie pozyskania rzetelnych informacji sprawozdawczych dotyczących ryzyka płynności ze wszystkich obszarów działania Banku,
 - j) opracowywanie i realizacja Polityki informacyjnej Banku,
 - k) opracowanie założeń polityki kapitałowej, w tym limitów dotyczących alokacji kapitału na poszczególne rodzaje ryzyka, w tym ryzyka płynności, uwzględniając założone plany strategii rozwoju Banku,
 - l) okresową ocenę realizacji założeń "Polityki kapitałowej i dywidendowej Banku Spółdzielczego w Reszlu", w tym w zakresie poziomu kapitału alokowanego na ryzyko płynności,
 - m) okresową, co najmniej raz w roku, ocenę przyjętej polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności i finansowania pod względem sposobu jej stosowania oraz ewentualnej konieczności wprowadzenia zmian,
 - n) okresową, co najmniej raz w roku, weryfikację wyznaczonej tolerancji na ryzyko płynności.
8. Komórka ds. Zgodności ma za zadanie dostarczanie Radzie Nadzorczej oraz Zarządowi bieżących i dokładnych informacji, przygotowanych zgodnie z badaniami dokonanymi według zatwierdzonego planu kontroli dotyczących:
- a) przestrzegania przepisów prawa oraz obowiązujących w banku regulacji wewnętrznych związanych z zarządzaniem płynnością,
 - b) funkcjonowania w banku systemu informacji zarządczej obejmującego zagadnienia dotyczące płynności,
 - c) skuteczności ujawniania w ramach kontroli funkcjonalnej błędów i nieprawidłowości związanych z zarządzaniem płynnością oraz podejmowania skutecznych działań naprawczych lub korygujących,

- d) realizacji określonych i wymaganych przez zarząd celów i polityki Banku w zakresie płynności płatniczej,
 - e) kompletności, prawidłowości i kompleksowości procedur księgowych dotyczących ewidencjonowania zdarzeń dotyczących płynności,
 - f) jakości (dokładności i niezawodności) systemów: księgowego, sprawozdawczego i operacyjnego w zakresie zarządzania płynnością,
 - g) adekwatności, funkcjonalności i bezpieczeństwa systemu informatycznego w aspekcie zarządzania płynnością,
 - h) oceny struktury organizacyjnej Banku, podziału kompetencji i koordynacji działań pomiędzy poszczególnymi jednostkami organizacyjnymi i stanowiskami pracy, a także systemu tworzenia i obiegu dokumentów i informacji w zakresie zarządzania płynnością,
 - i) oceny funkcjonowania systemów wewnętrznych w aspekcie poprawy efektywności działania banku jako całości.
9. Pozostałe komórki i jednostki organizacyjne są zobowiązane do przygotowywania i dostarczania informacji niezbędnych do sprawnego i efektywnego zarządzania płynnością Banku, a także do wykonywania zadań związanych z realizacją planów i procedur awaryjnych.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Na podstawie obowiązujących w Banku polityk i instrukcji zarządzania ryzykiem płynności i finansowania dokonywany jest pomiar i monitorowanie ryzyka płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności i finansowania obejmuje wszystkie etapy (identyfikację, ocenę, pomiar, monitorowanie, raportowanie, kontrolę), które regulują wewnętrzne procedury.

Ryzyko płynności finansowej jest monitorowane za pomocą:

- a) urealnionej luki płynności,
- b) wskaźników wynikających z Rozporządzenia CRR,
- c) limitów ostrożnościowych w tym:
 - wskaźników płynności i stabilności bazy depozytowej,

- osadu we wkładach dla depozytów bieżących i terminowych podmiotów niefinansowych,
 - koncentracji dużych depozytów,
 - kształtowania się poziomu wskaźników ekonomicznych służących do oceny płynności,
- d) testów warunków skrajnych,
- e) pogłębionej analizy płynności długoterminowej oraz źródeł i kosztów finansowania aktywów długoterminowych.

Płynność finansowa utrzymywana jest na adekwatnym poziomie z zachowaniem norm zawartych w Rekomendacji P dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności finansowej banków, z postanowieniami ustawy Prawo bankowe dotyczącymi płynności finansowej Banku oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr: 648/2012 (CRR), zwanej „CRR” (z późn. zm.), obejmującej całość zagadnień związanych z utrzymywaniem krótko-, średnio- i długoterminowej płynności Banku oraz pomiarem, monitorowaniem i kontrolowaniem ryzyka płynności. W trybie dziennym, miesięcznym oraz kwartalnym przygotowywane są analizy dotyczące ryzyka płynności i finansowania, zawierające informacje o wielkości ekspozycji na ryzyko płynności i finansowania oraz informacje na temat kształtowania się limitów oraz ryzyka. Odbiorcami raportów są Zarząd Banku oraz Rada Nadzorcza zgodnie z „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem płynności i finansowania, w tym plany awaryjne, limity i wskaźniki płynności, transakcje lokowania nadwyżek środków finansowych w bezpieczne instrumenty finansowe, stabilna baza depozytowa.

Monitorowane i raportowane w okresach dziennych i miesięcznych limity wewnętrzne oraz wskaźniki płynności służą zapewnieniu właściwego poziomu płynności w Banku i stanowią system ostrzegania przed nieplanowanymi zmianami struktury bilansu wpływającymi pośrednio na pogorszenie poziomu.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem płynności i finansowania przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania w/w ryzykiem oraz przeglądu i aktualizacji procesu zarządzania ryzykiem płynności i finansowania.

6. Ryzyko stopy procentowej

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko stopy procentowej wynikające z działalności zaliczanej do portfela bankowego (IRRBB) – obecne i przyszłe ryzyko negatywnego wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego lub na wynik odsetkowy netto z uwzględnieniem zmian wartości rynkowej niekorzystnych zmian stóp procentowych wpływających na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które obejmuje:

- a) ryzyko niedopasowania – ryzyko wynikające ze struktury terminowej pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, którego źródłem są różnice w czasie dostosowania oprocentowania tych pozycji; obejmuje ono zmiany w strukturze terminowej stóp procentowych występujące w sposób spójny na krzywej dochodowości (ryzyko równoległe) lub w sposób zróżnicowany w poszczególnych okresach (ryzyko nierównoległe),
- b) ryzyko bazowe – ryzyko wynikające z wpływu względnych zmian stóp procentowych na pozycje wrażliwe na zmiany stóp procentowych, które mają podobne okresy zapadalności, ale są wyceniane według różnych indeksów stóp procentowych; ryzyko bazowe wynika z niedoskonałej korelacji w dostosowaniu stóp procentowych uzyskiwanych i płaconych od różnych pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
- c) ryzyko opcji klienta – ryzyko wynikające z opcji (wbudowanych i jawnych) w przypadku, gdy bank lub jego klient może zmienić poziom i terminy przepływów pieniężnych; w szczególności to ryzyko wynikające z:
 - opcji automatycznych dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w przypadku, gdy posiadacz prawie na pewno skorzysta z opcji, o ile leży to w jego interesie finansowym (wbudowane lub jawne opcje automatyczne) w postaci górnych i dolnych pułapów oprocentowania określonych dla aktywów i pasywów,
 - opcji behawioralnych, tj. domyślnie wbudowanej elastyczności lub uwarunkowań dla pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych, w związku z czym zmiany stóp

procentowych mogą wpływać na zmianę zachowania klienta (wbudowane ryzyko opcji behawioralnej klienta) – możliwość odejścia od umownego terminu zapadalności kredytów, wymagalności rachunków bieżących, rachunków oszczędnościowych lub depozytów.

Celem polityki w zakresie ryzyka stopy procentowej jest minimalizacja negatywnych zmian na aktualny, przyszły wynik finansowy i fundusze własne Banku, na skutek niekorzystnych zmian rynkowych stóp procentowych oraz zidentyfikowanie podstawowych zagrożeń związanych z tym ryzykiem, z jednoczesnym zastosowaniem odpowiednich metod zarządzania mających na celu eliminację zagrożeń nierównomiernej reakcji różnych pozycji bilansowych na zmiany stóp procentowych, a przez to na zmiany przychodów i kosztów odsetkowych.

Ryzyko stopy procentowej, na jakie narażony jest Bank wynika z prowadzenia działalności w ramach portfela bankowego (Bank nie prowadzi portfela handlowego).

Zarządzanie ryzykiem stopy procentowej ma na celu ograniczanie negatywnego wpływu zmian cen na rynku finansowym na wyniki finansowe Banku i jego kapitał, przy równoczesnym utrzymaniu atrakcyjności i konkurencyjności oferty dla klientów.

Rozwiązania organizacyjne

W ramach struktury organizacyjnej w procesie zarządzania ryzykiem stopy procentowej biorą udział następujące organy i komórki Banku, do których należy między innymi:

1) Rada Nadzorcza:

- a) zatwierdza strategię i zasady polityki Banku obejmujące m.in. profil działalności, wielkość możliwego do zaakceptowania ryzyka, w tym ryzyka stopy procentowej (tzw. „apetyt na ryzyko”), w trakcie przyjmowania planów wieloletnich oraz rocznych planów finansowych,
- b) nadzoruje przestrzeganie przez Zarząd, wynikającego ze strategii Banku, zaakceptowanego przez Radę Nadzorczą, dopuszczalnego profilu ryzyka Banku, w tym poziomu ryzyka stopy procentowej,
- c) zatwierdza założenia dotyczące zasad działania Banku w zakresie ryzyka stopy procentowej przyjętej przez Zarząd,
- d) analizuje przedłożone przez Zarząd informacje dotyczące ryzyka stopy procentowej,
- e) akceptuje poziom tolerancji ryzyka stopy procentowej ustalonego przez Zarząd,
- f) nadzoruje skuteczność i efektywność zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

2) Zarząd Banku:

- a) odpowiada za zorganizowanie skutecznego procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej oraz nadzór nad efektywnością tego procesu,
- b) sprawuje pełny nadzór w zakresie realizacji zasad polityki Banku w odniesieniu do zarządzania ryzykiem stopy procentowej,
- c) zatwierdza limity określające stopień narażenia Banku na ryzyko stopy procentowej, w przedziale zgodnym ze strategią zaakceptowaną przez Radę Nadzorczą oraz ustala oprocentowanie dla produktów oferowanych przez Bank,
- d) przyjmuje w cyklach miesięcznych analizę ryzyka stopy procentowej i na jej podstawie podejmuje, w miarę potrzeb odpowiednie decyzje,
- e) ocenia kształtowanie się parametrów związanych z ryzykiem stopy procentowej odnoszące się do wielkości ustalonych limitów,
- f) ustala oprocentowanie dla produktów oferowanych przez Bank,
- g) organizuje system kontroli w Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku,
- h) ocenia skuteczność działania mechanizmów kontroli wewnętrznej.

W zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej Zarząd Banku zobowiązany jest przedstawiać do akceptacji Radzie Nadzorczej Banku:

- a) politykę działania Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zgodnie z obowiązującą Strategią Banku,
- b) poziom tolerancji ryzyka stopy procentowej; wielkość możliwego do zaakceptowania ryzyka tzw. apetyt na ryzyko,
- c) ocenę poziomu ryzyka w formie ekspozycji Banku na ryzyko stopy procentowej oraz ocenę skuteczności i efektywności zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

3) Bezpośredni nadzór nad zarządzaniem ryzykiem stopy procentowej pełni Członek Zarządu nadzorujący ryzyko prowadzonej działalności w Banku, który odpowiada za:

- a) wdrażanie zasad polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej przyjętych przez Zarząd,
- b) prawidłowy proces zarządzania ryzykiem stopy procentowej w tym rzetelność i terminowość sporządzanych analiz ryzyka stopy procentowej oraz efektywność systemu kontroli wewnętrznej w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

- 4) Komitet Zarządzania Ryzykiem opiniuje:
 - a) akceptowalny poziom ryzyka stopy procentowej,
 - b) projekty zmian regulacji wewnętrznych związanych z ryzykiem stopy procentowej,
 - c) przedkładane przez Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz analizy zawierające ocenę ryzyka stopy procentowej, w tym aktualizację wewnętrznych limitów i metod pomiaru ryzyka stopy procentowej wraz ze stosownymi wnioskami dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

- 5) Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz, odpowiada za:
 - a) zbieranie danych z systemu księgowego oraz danych pomocniczych z pozostałej dokumentacji Banku, służących za podstawę przy analizie ryzyka stopy procentowej,
 - b) sporządzanie okresowych analiz dotyczących pomiaru ryzyka stopy procentowej,
 - c) poprawne monitorowanie i prognozowanie zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku w tym monitorowanie sytuacji finansowej / płynnościowej Banku,
 - d) monitorowanie przestrzegania limitów dotyczących ryzyka stopy procentowej oraz okresowe weryfikowanie adekwatności ustanowionych limitów,
 - e) przedkładanie analiz z zakresu zarządzania i oceny ryzyka stopy procentowej Komitetowi Zarządzania Ryzykiem do zaopiniowania oraz Zarządowi i Radzie Nadzorczej zgodnie z uregulowaniami zawartymi w „Instrukcji funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”,
 - f) okresową weryfikację zgodności wdrożonego procesu zarządzania ryzykiem i stosowanych w Banku procedur dotyczących metod identyfikacji i pomiaru ryzyka stopy procentowej oraz przedkładanie propozycji ich zmian w tym: opracowanie projektów limitów wewnętrznych dotyczących ryzyka stopy procentowej,
 - g) identyfikację zagrożeń mających wpływ na ryzyko stopy procentowej oraz dokonywanie pomiaru i kontroli bieżącej ryzyka, zgodnie z regulacjami wewnętrznymi.

- 6) Wydział Handlowy:
 - a) przygotowuje Strategię Banku oraz sprawuje nadzór nad jej realizacją,
 - b) opracowuje i monitoruje wykonanie planów sprzedażowych w jednostkach,

- c) kompleksowo zarządza ofertą produktową, odpowiadając za opracowanie i wprowadzanie produktu do oferty oraz analizę efektywności produktu, a także modyfikację produktu i monitoring sprzedaży.
- 7) Główny Księgowy Banku odpowiada za:
- a) bieżącą kontrolę ryzyka stopy procentowej,
 - b) monitorowanie sytuacji finansowej/płynnościowej Banku,
 - c) podejmowanie decyzji w zakresie zagospodarowania wolnych środków na rynku międzybankowym i finansowym z zagwarantowaniem wysokiej rentowności w ramach limitów ryzyka stopy procentowej określonych przez Zarząd,
 - d) ocenę efektywności działalności Banku, w tym szczególnie wpływu ryzyka stopy procentowej na wynik finansowy, poprawność przyjętych założeń oraz realizacji wyznaczonych celów w planie finansowo-gospodarczym, Strategii Banku i Politykach,
 - e) wprowadza narzędzia i instrumenty niezbędne do zarządzania ryzykiem stopy procentowej.
- 8) Jednostki i komórki organizacyjne Banku w ramach zadań przypisanych w „Regulaminie organizacyjnym Banku”.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Ekspozycja Banku na ryzyko stopy procentowej jest badana metodą luki w oparciu o:

- 1) raport luki przeszacowania, który pokazuje wielkość i charakter niedopasowania (luki) sald bilansowych i pozabilansowych pozycji Banku wrażliwych na zmianę stopy procentowej w poszczególnych terminach przeszacowania;
- 2) raport luki ryzyka bazowego, który obrazuje w poszczególnych terminach przeszacowania poziom niedopasowania wrażliwych pozycji bilansowych i pozabilansowych, w podziale na stawki bazowe, w oparciu o które ustalane jest oprocentowanie należności / zobowiązań Banku;
- 3) raport luki ryzyka opcji klienta, który obrazuje wpływ na miary wyniku odsetkowego netto oraz na wartość ekonomiczną kapitału wcześniejszych spłat kredytów, zrywalności depozytów terminowych przed umownym terminem wymagalności oraz modelowania behawioralnego depozytów o nieustalonym terminie wymagalności;

- 4) analizę stopnia wrażliwości oprocentowania pozycji wrażliwych Banku na zmiany stóp rynkowych co do wysokości nominalnego oprocentowania, istnienia mnożników stawek bazowych różnych od 1 oraz klauzul minimalnego i maksymalnego oprocentowania poszczególnych produktów;
- 5) symulacje wpływu zmian poziomu stóp procentowych na dochody i wartość ekonomiczną przy aktualnej strukturze pozycji wrażliwych, w tym scenariuszy szokowych, testów warunków skrajnych.

Podstawę identyfikacji i pomiaru ryzyka stopy procentowej stanowią raporty sporządzane na potrzeby zarządzania tym ryzykiem w okresach:

- 1) miesięcznych analizę luki stopy procentowej – za dany okres wraz z wnioskami dotyczącymi bieżących działań, zmierzających do utrzymania właściwego poziomu ryzyka stopy procentowej,
- 2) przynajmniej kwartalnie wyniki testów szokowych, w zakresie miar wyniku odsetkowego netto (SOT NII) oraz w zakresie zmian wartości ekonomicznej (SOT EVE),
- 3) przynajmniej rocznie wyniki testów warunków skrajnych oraz odwrotnych testów warunków skrajnych.

Ryzyko stopy procentowej ogranicza się poprzez system limitów wewnętrznych, w tym celu wprowadzono:

- a) limit maksymalnej wartości względnego współczynnika luki;
- b) limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka niedopasowania
w okresie 1 roku, tj. 12 miesięcy od dnia analizy;
- c) limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka bazowego w okresie 1 roku, tj. 12 miesięcy od dnia analizy;
- d) limit dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku z tytułu ryzyka opcji klienta w okresie 1 roku, tj. 12 miesięcy od dnia analizy;
- e) limit łącznej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego Banku;
- f) limit dopuszczalnej zmiany rozszerzonego wyniku odsetkowego Banku;
- g) limit dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej kapitału;
- h) limit rozpiętości odsetkowej.

W 2025r. podstawowym celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej jest maksymalizacja marży odsetkowej w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych oraz ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez doskonalenie narzędzi pomiaru.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem stopy procentowej obejmujące podstawowe kierunki działań:

- 1) zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów i pasywów oprocentowanych w celu ograniczania ryzyka bazowego oraz ryzyka przeszacowania,
- 2) podejmowanie odpowiedniej polityki cenowej (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej oraz dochodowego portfela kredytowego w celu wypracowania odpowiednich marż,
- 3) codzienna realizacja Polityki zarządzania ryzykiem stopy procentowej w procesie sprzedaży produktów bankowych.

Wyniki comiesięcznego pomiaru i monitorowania ryzyka stopy procentowej, przedstawiane są Zarządowi Banku, a w okresach kwartalnych Radzie Nadzorczej, zgodnie z „Instrukcją funkcjonowania Systemu Informacji Zarządczej”.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Na potrzeby zabezpieczania i ograniczania ryzyka w Banku wykorzystywane są procedury wewnętrzne dotyczące zarządzania ryzykiem stopy procentowej, limity i wartości graniczne dla testów warunków skrajnych.

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem stopy procentowej przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania w/w ryzykiem oraz przeglądu i aktualizacji procesu zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

7. Ryzyko kapitałowe

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko kapitałowe (niewypłacalności), w tym ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej – jest to ryzyko wynikające z niezapewnienia kapitału, jak i braku możliwości osiągnięcia

poziomu kapitału adekwatnego do ponoszonego przez Bank ryzyka prowadzonej działalności, niezbędnego do pokrycia nieoczekiwanych strat oraz spełniającego wymogi nadzorcze umożliwiające dalsze samodzielne funkcjonowanie Banku.

Celem strategicznym w zakresie zarządzania kapitałem jest zapewnienie odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności poprzez maksymalizację wyniku finansowego oraz jego przeznaczanie na zwiększenie funduszy własnych Banku.

Realizacja polityki zarządzania kapitałem zapewnia kontynuację działania Banku przy jednoczesnym przestrzeganiu akceptowalnego przez Bank poziomu ryzyka występującego w jego działalności (apetytu na ryzyko). Wzrost funduszy Banku będzie możliwy dzięki rozwojowi działalności handlowej Banku. Jednocześnie rozwój działalności Banku będzie skutkował wzrostem skali ponoszonego ryzyka.

Rozwiązania organizacyjne

Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania kapitałem odpowiadają:

- 1) Rada Nadzorcza Banku, która zatwierdza procedury wewnętrzne Banku dotyczące procesu zarządzania i planowania kapitałowego, sprawuje nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie wdrażanych zasad zarządzania kapitałem oraz adekwatnością systemu zarządzania kapitałem, realizuje plan awaryjny Banku podejmując na wniosek Zarządu decyzje oraz nadzoruje adekwatność kapitałową poprzez zatwierdzanie odpowiednich informacji oraz sprawozdań przedkładanych przez Zarząd,
- 2) Zarząd Banku w zakresie wdrożenia efektywnego systemu zarządzania kapitałem na poziomie adekwatnym do skali i zakresu działalności Banku, poprzez przyjęcie i wdrożenie struktur, procedur i narzędzi niezbędnych do aktywnego zarządzania kapitałem, okresowej analizy i weryfikacji pozycji Banku w zakresie adekwatności kapitałowej, przedkładania Radzie Nadzorczej informacji o wielkości i strukturze kapitałów oraz o wielkości wymogów kapitałowych na poszczególne istotne ryzyka w działalności Banku,
- 3) Członek Zarządu nadzorujący ryzyko prowadzonej działalności Banku – pełni nadzór nad procesem zarządzania ryzykiem kapitałowym oraz nadzoruje jakość pracy pracowników ZZRIa w zakresie szacowania kapitału wewnętrznego,

- 4) Komitet Zarządzania Ryzykiem (KZR) – opiniuje ocenę adekwatności kapitałowej oraz wdrażane zmiany zarządzania kapitałem,
- 5) Zespół Zarządzania Ryzykiem i Analiz (ZZRiA) - monitoruje poziom adekwatności kapitałowej Banku, w tym:
 - a) przeprowadza symulację w zakresie zapotrzebowania Banku na kapitał,
 - b) opracowuje projekt polityki Banku w zakresie zarządzania kapitałem oraz wdraża metody i narzędzia zarządzania kapitałem wewnętrznym,
 - c) aktualizuje procedury oraz dokonuje analizy ich zgodności z obowiązującymi przepisami prawa oraz wytycznymi Komisji Nadzoru Finansowego,
 - d) odpowiada za wyznaczenie wymogów, poprawną alokację kapitałów na poszczególne rodzaje ryzyka oraz monitoruje limity kapitałowe,
 - e) inicjuje rozwiązania zmierzające do efektywnego wykorzystania funduszy własnych; w zakresie bieżącego monitorowania ich poziomu oraz poziomu kapitału wewnętrznego niezbędnego na ich pokrycie,
 - f) opracowuje informacje zarządcze z zakresu zarządzania kapitałem dla Zarządu i Rady Nadzorczej.
- 6) Główny Księgowy – odpowiada za:
 - a) poprawne /zgodne z „Polityką kapitałową i dywidendową Banku Spółdzielczego w Reszlu” oraz Strategią Banku/ planowanie kapitałowe w procesie opracowywania planów finansowo-gospodarczych Banku,
 - b) wypełnianie obowiązku sprawozdawczych za Bank w zakresie kapitału regulacyjnego i poziomu łącznego współczynnika kapitałowego.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Proces zarządzania ryzykiem kapitałowym obejmuje ocenę adekwatności kapitałowej, planowania kapitałowe, identyfikacje, pomiar, monitorowanie i limitowanie ryzyka kapitałowego oraz kontrolę zarządzania ryzykiem.

Oceny istotności ryzyka koncentracji funduszu udziałowego, Bank dokonuje poprzez ustalenie skali udziału funduszu udziałowego w sumie funduszy własnych posiadanych na datę analizy.

Fundusze własne Banku składają się z kapitału podstawowego Tier I i kapitału Tier II. Bank nie posiada pozycji kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier I.

Fundusze własne Banku na koniec 2025 r. wynosiły 23 105 tys. zł. i składały się z:

- 1) kapitału Tier I w wysokości 21 605 tys. zł,
- 2) kapitału Tier II w wysokości 1 500 tys. zł.

Analiza wykazała, że dla potrzeb wyznaczenia wewnętrznego wymogu kapitałowego dokonano analizy wielkości dostępnego kapitału na pokrycie wszystkich istotnych rodzajów ryzyka występujących w banku. Relacja dostępnego kapitału do sumy minimalnych i dodatkowych wymogów kapitałowych wyniosła 2,83.

Ryzyko kapitałowe według stanu na dzień 31.12.2025r.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość według stanu na dzień 31.12.2025r. w tys. zł.
1.	Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	23 105
2.	Kapitał Tier 1	21 605
3.	Kapitał podstawowy Tier 1 (CET1)	21 605
	Kapitał rezerwowy (fundusz rezerwowy i fundusz zasobowy)	19 483
	Fundusz ogólnego ryzyka na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej	2 000
	Fundusz udziałowy	229
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do CET1	-
	(-) Wartości niematerialne i prawne	107
	(-) Pomniejszenia wynikające z Rozporządzenia CRR	-
4.	Kapitał dodatkowy Tier 1 (AT1)	-
5.	Kapitał Tier 2 (T2)	1 500
	Korekty okresu przejściowego dotyczące instrumentów kapitałowych zaliczanych do Tier 2 (fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych - amortyzowany zgodnie z zasadą praw nabytych)	-
	Kwota rezerwy ogólnej z tytułu ryzyka kredytowego do wysokości limitu 1,25% RWA (kwota rezerwy - nie przekraczająca 1,25% kwoty ekspozycji ważonej ryzykiem)	1 500
6.	Udział funduszu udziałowego w funduszach własnych ogółem dla współczynnika wypłacalności	0,99%

7.	Minimalne wymogi kapitałowe	6 705
	- z tytułu ryzyka kredytowego	5 825
	- z tytułu ryzyka operacyjnego	880
8.	Wewnętrzne wymogi kapitałowe	1 470
	- z tytułu ryzyka koncentracji	-
	- z tytułu ryzyka stopy procentowej	1 465
	- z tytułu ryzyka płynności	-
	- z tytułu pozostałego ryzyka	5
9.	Wewnętrzny wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka kapitałowego	0

Raportowanie informacji dotyczących ryzyka kapitałowego prowadzone jest na potrzeby Zarządu Banku miesięcznie. Rada Nadzorcza otrzymuje raport z zakresu ryzyka kapitałowego kwartalnie.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Ocena skuteczności stosowanych metod zarządzania ryzykiem kapitałowym przeprowadzana jest w ramach rocznej weryfikacji regulacji wewnętrznych dotyczących zarządzania w/w ryzykiem oraz przeglądu i aktualizacji procesu zarządzania ryzykiem kapitałowym.

8. Ryzyko ICT

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko związane z ICT – oznacza ryzyko straty związanej z dającą się racjonalnie określić okolicznością w odniesieniu do wykorzystania sieci i systemów informatycznych, która w przypadku urzeczywistnienia się mogłaby zagrozić bezpieczeństwu sieci i systemów informatycznych, dowolnych narzędzi lub procesów wykorzystujących technologię, operacji i procesów lub świadczenia usług, poprzez wywołanie niekorzystnych skutków w środowisku cyfrowym lub fizycznym;

Celem strategicznym w zarządzaniu ryzykiem ICT jest zapewnienie bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego i informacji oraz ciągłości świadczenia usług teleinformatycznych. Realizacja powyższych celów ma za zadanie wzmocnienie operacyjnej odporności cyfrowej, zgodnie z zapisami Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie operacyjnej odporności cyfrowej, zwanego dalej Rozporządzeniem „DORA”.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem ICT obejmujące podstawowe kierunki działań (cele pośrednie):

- 1) rozwój wykorzystywanego oprogramowania,
- 2) analiza wpływu zmian oprogramowania, rozwiązań sieciowych, sprzętu, infrastruktury przyłączeniowej na operacyjną odporność cyfrową Banku,
- 3) zmiany w zakresie danych przetwarzanych w ramach działalności Banku,
- 4) rozwój infrastruktury teleinformatycznej,
- 5) monitorowanie i zarządzanie incydentami związanymi z naruszeniem bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- 6) identyfikacja zagrożeń mających wpływ na poziom ryzyka ICT,
- 7) podejmowanie działań zabezpieczających w obszarze ryzyka ICT,
- 8) zmiany organizacyjne i procesowe w zakresie zarządzania obszarami technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
- 9) działania organizacyjno-proceduralne,
- 10) analiza zagrożeń związanych ze zlecaniem czynności na zewnątrz oraz pracą zdalną.

Rozwiązania organizacyjne

Za prawidłowe funkcjonowanie systemu zarządzania ryzykiem ICT odpowiada:

Zarząd Banku, który zarządza ryzykiem związanym z ICT, określa i zatwierdza strategię operacyjnej odporności cyfrowej, ustala wyraźnych ról i obowiązków w odniesieniu do wszystkich funkcji związanych z ICT i ustanawianie odpowiednich rozwiązań w zakresie zarządzania, aby zapewnić skuteczną i terminową komunikację, współpracę i koordynację przy wykonywaniu tych funkcji, akceptuje ryzyko ICT, sprawuje nadzór nad realizacją procesu zarządzania ryzykiem ICT, przyjmuje raporty z funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem ICT. Zarząd wprowadza politykę zapewniającą utrzymanie wysokich standardów dostępności, autentyczności, integralności i poufności danych. Zarząd Banku raportuje do Rady Nadzorczej informacje dotyczące efektywności i skuteczności procesu zarządzania ryzykiem ICT. Zarząd Banku wydaje zalecenia naprawcze na podstawie rocznej oceny procesu zarządzania ryzykiem ICT oraz zatwierdza plany Banku dotyczące wewnętrznych audytów ICT, audyty ICT i ich istotnych zmian oraz ich okresowy przegląd. Przydziela odpowiedni budżet w celu zaspokojenia potrzeb Banku w zakresie operacyjnej odporności cyfrowej w odniesieniu do wszystkich rodzajów zasobów, w tym odpowiednich programów zwiększania świadomości

w zakresie bezpieczeństwa ICT oraz szkoleń w zakresie operacyjnej odporności cyfrowej, i umiejętności ICT dla wszystkich pracowników, i okresowo dokonuje jego przeglądu.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Bank efektywnie wdraża zasady zarządzania ryzykiem związanym z korzystaniem z zewnętrznych dostawców usług ICT oraz jego kontroli, przyczyniając się do zapewnienia wysokiego poziomu operacyjnej odporności cyfrowej co przekłada się na utrzymanie ciągłości działania i bezpieczeństwa operacyjnego. Zarządzanie ryzykiem ze strony zewnętrznych dostawców usług ICT umożliwia ponadto nieprzekraczanie poziomów apetytu na ryzyko, wyznaczanych w ramach strategii zarządzania ryzykiem Banku, w odniesieniu do każdego i wszystkich rodzajów ryzyk podlegających zarządzaniu zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

Bank stosuje procedury wewnętrzne określające zasady zarządzania ryzykiem ICT, służące ograniczaniu ryzyka ICT oraz monitorowaniu skuteczności zabezpieczeń i metod jego redukcji. Proces zarządzania ryzykiem ICT podlega corocznemu przeglądowi w celu oceny skuteczności stosowanych metod oraz zapewnienia ich adekwatności do profilu ryzyka Banku i warunków jego funkcjonowania w otoczeniu gospodarczym, w którym Bank prowadzi działalność.

9. Ryzyko ESG

Podstawowe informacje i cele zarządzania ryzykiem

Ryzyko ESG - oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników związanych z ochroną środowiska, polityką społeczną lub ładem korporacyjnym na klientów i portfel kredytowy Banku. Ryzyko ESG składa się z:

- a) *ryzyka z zakresu ochrony środowiska*, które obejmuje zarówno ryzyko fizyczne, jak i ryzyko przejścia i oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników środowiskowych na klientów i portfel kredytowy Banku, w tym czynników

związanych z procesem transformacji mającym na celu osiągnięcie następujących celów środowiskowych: łagodzenie zmian klimatu, adaptacja do zmian klimatu, zrównoważone wykorzystanie i ochrona zasobów wodnych i morskich, przejście na gospodarkę o obiegu zamkniętym, zapobieganie zanieczyszczeniom i ich kontrola, ochrona i odbudowa bioróżnorodności i ekosystemów:

- ryzyko fizyczne- jako część ryzyka z zakresu ochrony środowiska, oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem fizycznych skutków czynników środowiskowych na klientów i portfel kredytowy Banku;
 - ryzyko przejścia- jako część ryzyka z zakresu ochrony środowiska, oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem transformacji w kierunku gospodarki zrównoważonej pod względem środowiskowym na klientów i portfel kredytowy Banku,
- b) *ryzyka społecznego*, które oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym lub przyszłym wpływem czynników społecznych na klientów i portfel kredytowy Banku,
- c) *ryzyka z zakresu ładu korporacyjnego*, które oznacza ryzyko strat wynikających z wszelkich negatywnych skutków finansowych dla Banku, spowodowanych obecnym wpływem czynników związanych z ładem korporacyjnym na klientów i portfel kredytowy Banku.

Celem zarządzania ryzykiem ESG jest wspieranie zrównoważonego rozwoju oraz budowy długookresowej wartości Banku przez zintegrowane zarządzanie wpływem czynników ESG. Zarządzanie ryzykiem ESG uwzględnia perspektywę podwójnej istotności: wpływu czynników ESG na działalność, wynik finansowy i rozwój Banku oraz wpływu działalności Banku na społeczeństwo i środowisko. Bank zarządza ryzykiem ESG w ramach zarządzania innymi rodzajami ryzyka. Ryzyko ESG nie jest odrębnym rodzajem ryzyka, lecz przekrojowym, które wpływa na poszczególne rodzaje ryzyka.

Rozwiązania organizacyjne

Zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Prezes Zarządu pełni funkcję członka organu zarządzającego odpowiedzialnego za nadzór nad ryzykiem ESG. Do jego zadań należy zapewnienie prawidłowej organizacji i skutecznego funkcjonowania procesu zarządzania ryzykiem ESG, w tym odpowiednich zasobów kadrowych, organizacyjnych i technicznych umożliwiających realizację celów w zakresie zarządzania tym ryzykiem.

W proces zarządzania ryzykiem ESG zaangażowane są wszystkie komórki organizacyjne Banku, w zakresie ich kompetencji i realizowanych zadań odnoszących się do tego ryzyka.

Opis systemów identyfikacji, pomiaru i raportowania ryzyka

Bank wdraża system identyfikacji, pomiaru, monitorowania i raportowania ryzyka ESG, uwzględniający wpływ czynników środowiskowych, społecznych oraz związanych z ładem korporacyjnym na profil ryzyka Banku oraz jego działalność biznesową.

Identyfikacja ryzyka ESG odbywa się w ramach procesów zarządzania ryzykiem i obejmuje rozpoznawanie czynników ESG mogących wpływać na poziom ryzyka kredytowego, operacyjnego, płynności, stopy procentowej oraz innych istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku. Identyfikacja ryzyka jest prowadzona z uwzględnieniem charakteru, skali i złożoności działalności Banku oraz specyfiki obsługiwanych klientów i finansowanych sektorów gospodarki.

Realizacja Strategii ESG opiera się w szczególności na:

- 1) sprawowaniu nadzoru nad procesem zarządzania ryzykiem ESG;
- 2) projektowaniu i doskonaleniu procesu identyfikacji oraz pomiaru ryzyka ESG w ujęciu indywidualnym i portfelowym, w tym określaniu sposobów oraz narzędzi gromadzenia danych na potrzeby jego identyfikacji i oceny, z wykorzystaniem dostępnych technologii oraz rozwiązań IT wspierających ten proces;
- 3) identyfikacji i ocenie ryzyka ESG w ujęciu indywidualnym w ramach monitorowania sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów, w tym ekspozycji na ryzyko ESG;
- 4) gromadzeniu i analizie dokumentacji niezbędnej do identyfikacji oraz oceny ryzyka ESG klientów Banku, w tym w procesie monitorowania ekspozycji kredytowych;
- 5) prowadzeniu działań z zakresu marketingu oraz komunikacji dotyczącej zrównoważonego rozwoju;

- 6) stopniowym zwiększaniu udziału kredytów zrównoważonych w portfelu Banku oraz monitorowaniu wskaźników zrównoważonego rozwoju powiązanych z procesami produktowymi i sprzedażowymi;
- 7) gromadzeniu i analizie dokumentacji na potrzeby identyfikacji oraz oceny ryzyka ESG klientów Banku objętych procesami restrukturyzacyjnymi;
- 8) uwzględnianiu czynników ESG w procesach planowania inwestycyjnego i finansowego w ramach realizacji filarów Strategii ESG Banku.

Polityka stosowanych zabezpieczeń i ograniczania ryzyka oraz procesy monitorowania skuteczności zabezpieczeń i metod redukcji ryzyka

W celu zapewnienia efektywnego zarządzania ryzykiem ESG Bank uwzględnia czynniki ESG w procesach decyzyjnych, zarządzaniu ryzykiem, planowaniu strategicznym. Zakres i stopień integracji ryzyka ESG z procesami Banku podlega okresowym przeglądom i aktualizacjom.

W ramach polityki ograniczania ryzyka ESG Bank stosuje w szczególności:

- uwzględnianie czynników ESG w procesach decyzyjnych, w tym w procesie oceny ryzyka klientów, kontrahentów oraz finansowanych ekspozycji;
- stosowanie wewnętrznych kryteriów akceptacji ryzyka;
- integrację czynników ESG z procesami kredytowymi, inwestycyjnymi oraz planowaniem strategicznym;
- stosowanie warunków umownych oraz mechanizmów ograniczających ekspozycję Banku na ryzyko ESG, w tym postanowień dotyczących zgodności z wymogami środowiskowymi i społecznymi;
- uwzględnianie ryzyka ESG w systemie zarządzania ryzykiem.

Bank będzie dążył do zwiększenia świadomości na temat ryzyka ESG zarówno wśród swoich pracowników, jak i klientów, poprzez odpowiednie szkolenia i edukację.